

ZAŠTITA INOVACIJA PUTEM POSLOVNIH TAJNI I PATENATA: ODREDNICE ZA PODUZEĆA U EUROPSKOJ UNIJI

IZVRŠNI SAŽETAK

Srpanj 2017.

ZAŠTITA INOVACIJA PUTEM
POSLOVNIH TAJNI I PATENATA:
ODREDNICE ZA PODUZEĆA U EUROPSKOJ UNIJI

IZVRŠNI SAŽETAK

Sadržaj

Sadržaj

Popis kratica

Popis tablica i slika

Izvršni sažetak¹

- a. Zaštita inovacija i iskoristivost povrata od inovacija
- b. Definicija poslovnih tajni
- c. Različiti pravni okviri
- d. Poslovne tajne detaljno

2. Literatura i hipoteze

- H1. Stupanj konkurencije u inovacijama
  - H2. Razina inovacije
  - H3. Vrsta inovacije
  - H4. Prakse otvorenih inovacija
  - H5. Financijska ograničenja
- Kombiniranje patentiranja i tajnosti

3. Podatci

4. Prvi pogled na dokaze: Deskriptivna analiza

- a. Stope inovacija prema zemlji
- b. Poslovne tajne i patenti prema veličini poduzeća
- c. Poslovne tajne i patenti prema gospodarskom sektoru
- d. Poslovne tajne i patenti prema vrsti inovacije
- e. Poslovne tajne i patenti i suradnja u području inovacija

5. Ekonometrijska analiza

- a. Modeli
  - b. Varijable
  - c. Rezultati ekonometrijske analize
- H1. Stupanj konkurencije u inovacijama
  - H2. Razina inovacije
  - H3. Vrsta inovacije
  - H4. Prakse otvorenih inovacija
  - H5. Financijska ograničenja
- Komplementarnost poslovnih tajni i patenata
- Ostali čimbenici koji utječu na izbor metode zaštite

6. Zaključci i smjernice za buduća istraživanja

Reference

Izvršni sažetak

Usprkos njihovoj gospodarskoj važnosti, a posebice ulozi koju imaju u zaštiti povrata od inovacija, poslovne tajne nisu dovoljno istražene i njihov se odnos s patentima često krivo tumači. U ovom se istraživanju pokušava objasniti ova tema na temelju reprezentativnih podataka na razini poduzeća iz istraživanja Zajednice o inovacijama (CIS). Podacima se obuhvaća gotovo 200 000 poduzeća koja se bave proizvodnim i uslužnim djelatnostima u Europi.

U istraživanju koje je provedeno u suradnji s Centrom za europska ekonomska istraživanja u Mannheimu (ZEW) 2016., EUIPO je putem Promatračnice istražio odrednice i utjecaje koje zaštita inovacija upotrebom patenata i poslovnih tajni ima na poslovnu uspješnost njemačkih poduzeća. Posebna je pažnja posvećena interakciji patenata i tajnosti te utjecajima odabrane strategije zaštite na uspješnost, ne samo na razini poduzeća, već i na razini pojedinačnih inovacija¹.

Nadovezujući se na taj rad, EUIPO sada putem Promatračnice nastoji poboljšati svoje razumijevanje uloge i značaja poslovnih tajni unutar portfelja intelektualnog vlasništva poduzeća na razini Europske unije.

Polazeći od pretpostavki teorijskih modela o interakciji između patenata i tajnosti, istražuje se mnogo čimbenika za koje se smatra da utječu na upotrebu dvaju zaštitnih mehanizama. Poseban se naglasak stavlja na sklonost ili patentima ili tajnosti te na čimbenike koji utječu na izbor strategije zaštite. Dok su se u prethodnim analizama ove dvije metode često tretirale kao nadomjesne, u ovom se istraživanju naglašava komplementarna uloga tih dviju metoda zaštite.

Glavni su zaključci koji proizlaze iz analize sljedeći:

1. Inovativna poduzeća često upotrebljavaju i patente i poslovne tajne kako bi zaštitila svoje inovacije.
2. Upotreba poslovnih tajni za zaštitu inovacija veća je od upotrebe patenata za većinu vrsta poduzeća, u većini gospodarskih sektora i u svim državama članicama².
3. I poslovne tajne i patenti vjerojatno će se primjenjivati u poduzećima s internim istraživanjem i razvojem, visokim troškovima za inovacije te kada je inovacija nova na tržištu. Prednost se daje poslovnim tajnama kada je inovacija nova samo za poduzeće.
4. Upotreba patenata (samih ili u kombinaciji s poslovnim tajnama) vjerojatnije je kada je inovativni proizvod roba, a ne usluga).
5. Upotreba poslovnih tajni (često bez patenata) vjerojatnija je za inovacije postupaka i za inovacije u uslugama.
6. Upotreba poslovnih tajni (samih ili u kombinaciji s patentima) vjerojatnija je za održavanje ili povećanje konkurentnosti inovacija u poduzećima koja se bave praksama otvorenih inovacija poput suradnje u istraživanju, posebice s udaljenim (neeuropskim) partnerima.

---

¹Podatci o pojedinačnim inovacijama bili su dostupni samo u njemačkom CIS-u. Za trenutačno istraživanje na temelju podataka iz svih država članica EU-a sve se analize odnose na razinu poduzeća.

² Istraživanje se temelji na podacima za 24 države članice. Češka, Danska, Francuska i Španjolska nisu uključile pitanja o upotrebi poslovnih tajni u svoje verzije CIS-a.

7. Na tržištima s jakom cjenovnom konkurencijom postoji sklonost davanju prednosti poslovnim tajnama u odnosu na patente. Na tržištima s jakom konkurencijom u kvaliteti postoji sklonost upotrebe i poslovnih tajni i patenata. Ovo je povezano s prethodno navedenim 5. zaključkom. Jaka cjenovna konkurencija tipična je za robna tržišta, gdje su mogućnosti za diferencijaciju proizvoda / inovaciju male, a marže se mogu povećati upravljanjem troškovima/inovacijama postupka.

Potrebno je napomenuti da, kao i za sve ekonometrijske analize ove vrste, valja upozoriti na tumačenje zaključaka. Rezultatima ovog istraživanja otkrivaju se odnosi između određenih obilježja poduzeća i tržišta na kojima ona posluju te njihovog izbora strategija zaštite. Međutim, to se ne smije smatrati konačnim dokazom uzročno-posljedičnih veza. Potrebna su detaljnija istraživanja i bolji podatci da bi se jasnije prepoznali uzročni čimbenici.

Ipak, nadamo se da će rezultati ovog istraživanja pružiti temelj tvorcima politika za budući razvoj politike na tom području nakon donošenja Direktive o poslovnim tajnama 2016.